

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลและเกิดความมั่นใจในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศ รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทย (คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ, 2544, หน้า 2-3)

ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ทักษะการฟัง-พูด มีความสำคัญ เพราะเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียน และโดยธรรมชาติแล้วการฟัง-พูด ยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสื่อสารอีกด้วย จากงานวิจัยของ Wilga (1978, หน้า 62) พบว่า คนใช้เวลาในกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 45 ในการฟัง ร้อยละ 30 ในการพูด ซึ่ง Krashen (1983, หน้า 21-35) ให้ความเห็นว่า ความสามารถในการฟังที่ดีเป็นสิ่งสำคัญก่อนที่จะสามารถพูดได้

ความสามารถจากการพูดจะเกิดจากการฟังโดยผ่านปัจจัยป้อนที่มีความหมายอย่างเพียงพอ ด้วยเหตุนี้ การฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ จึงเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนควบคู่กันไป

กรมวิชาการ (2544, หน้า 11) ได้ศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่าการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะบูรณาการที่ดีคือ วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ซึ่งกิจกรรมคำภาษาอังกฤษเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยเน้นการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบที่กระตุ้นและท้าทายเด็กให้คิดอย่างอิสระ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดและแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ตลอดจนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดกิจกรรมคำภาษาอังกฤษ ถือเป็นการจัดกิจกรรมที่มีความเป็นไปได้สูงในการสร้างประสบการณ์

การจัดค่ายภาษาอังกฤษ (English Camp) เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นนอกห้องเรียน ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในบรรยากาศที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน โดยการใช้เกมต่างๆ บทบาทสมมติ เพลง ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษา โดยไม่รู้ตัว ผ่อนคลาย ไม่เครียด (เต็อนใจ แก้วโอภาส. 2524, หน้า 63, เฉลียวศรี พิบูลชล. 2535, หน้า 30) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของไรท์, เบทเทอร์ริจ และบัคบาย (Wright, Betteridge, and Buckby. 1994) ที่ว่าผู้เรียนจะเกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายไม่เครียด และเกิดการเรียนภาษาได้ โดยการใช้เกมในการเรียนภาษา

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมคำภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และต้องการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมและหลังเข้าร่วมกิจกรรม

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง-พูด ของนักเรียนทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ทราบผลทางด้านความพึงพอใจ และความสามารถทางการฟัง-พูด ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นำนวัตกรรมการสอนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ ไปพัฒนาให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้ศึกษาได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้านคือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและหาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75

- 1.1 การสร้างกิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 1.2 การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

- 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ พานิชย์ผลินไชย อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร
 - 1.2 นางฐิติพร ธรรมพิพัฒน์กุล ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร
 - 1.3 นายภพ ฝั้นสาย ครูชำนาญการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร
 - 1.4 นางนงนุชา เหล่าเขตร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ(ภาษาอังกฤษ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2
 - 1.5 นางสาวลำยองค์ ทองตีบ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ จังหวัด อุตรดิตถ์
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนนาบ่อคำ วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 42 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กิจกรรมที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดง ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดง ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยแบ่งเนื้อหาในการจัดกิจกรรมเป็น 6 กิจกรรม ได้แก่

- กิจกรรมที่ 1 Ourselves
- กิจกรรมที่ 2 Food & Drinks
- กิจกรรมที่ 3 Family
- กิจกรรมที่ 4 Our health
- กิจกรรมที่ 5 Sport & Games

กิจกรรมที่ 6 Places

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

1. ความเหมาะสมของกิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1
2. ประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความสามารถทางการฟัง-พูด ของนักเรียนทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหนองกุงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 1 ห้องเรียน ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 30 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง-พูด ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ โดยมีกิจกรรม 6 กิจกรรม ตามลำดับ ดังนี้ Ourselves, Food & Drinks, Family, Our health, Sport & Games, Places

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถทางการฟัง-พูด

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนหนองกองพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จำนวน 1 ห้องเรียน ประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 30 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด ขอบข่ายของข้อคำถามที่ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน ซึ่งมี 3 ด้าน คือ

1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เพื่อประเมินเกี่ยวกับกิจกรรม เนื้อหา เวลา วัสดุ แบบทดสอบ
2. ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เพื่อประเมินเกี่ยวกับ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม
3. ด้านผลผลิต (Product Evaluation) เพื่อประเมินว่านักเรียนได้รับความรู้จากการจัดกิจกรรมและนำไปใช้ประโยชน์เพียงใด

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมต่างๆ โดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน แต่ยังคงอยู่ในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง โดยเป็นการจัดค่ายภาษาอังกฤษแบบกลางวัน (Day Camp)
2. ความสามารถทางการพูด หมายถึง คะแนนที่ได้จากการแสดงออกทางการพูด โดยพิจารณาจากการออกเสียงถูกต้อง ออกเสียงชัดเจน พูดคล่องแคล่ว ท่าทางการพูด ตามแบบสังเกตที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3. ความสามารถทางการฟัง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการแสดงออกทางการฟัง โดยพิจารณาจากการรู้ความหมายคำศัพท์ การปฏิบัติตามคำสั่ง ความกล้าแสดงออก ความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติ ตามแบบสังเกตที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนมีความสามารถทางการฟัง-พูดหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟัง-พูด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1